

**Wymagania edukacyjne śródroczne i roczne
zgodne z „Podstawą programową...”
Rok szkolny 2024/2025**

Przedmiot:	Historia
Klasy:	2d
Nauczyciele uczący:	mgr Kinga Kamińska
Poziom:	poziom podstawowy
Program nauczania:	R. Śniegocki K. Panimasz., Poznać przeszłość. Program nauczania historii w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zgodny z podstawą programową do historii z 2022 r.
Podręcznik przedmiotowy:	A. Kucharski, A Łaskiewicz, A. Niewęglowska, St. Roszak., Poznać przeszłość 2. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum., Zakres podstawowy., Wydawnictwo Nowa Era 2023. - nr dopuszczenia MEN 1150/2/2023. Podstawa programowa - 2022.

WYMAGANIA ŚRÓDROCZNE
- Zagadnienia z PP – Dział nr XIV-XXIII

Ocena	Wymagania
dopuszczający (2)	Uczeń potrafi: wymienić najważniejsze fakty historyczne związane z historią omawianego, umiejscowić je w czasie (podać datę) i przestrzeni (zaznaczyć na mapie); wymienić główne postacie historyczne oraz życia społecznego i połączyć je z wydarzeniami; wykazać powiązania faktów; opisać fakt stosując adekwatne pojęcia; wykazać się znajomością nazw i terminów
dostateczny (3)	Uczeń potrafi opisać: najważniejsze wydarzenia, genezę i przebieg głównych procesów społecznych i historycznych (demokracja, industrializacja, formowanie się nowoczesnych narodów), główne prądy umysłowe i ideologie, dorobek kultury polskiej, europejskiej i światowej; oceniać zjawiska wywierające wpływ na rozwój tożsamości narodowej; porównywać wydarzenia z różnych okresów historycznych; korzystać z różnych źródeł informacji (teksty źródłowe, podręczniki, mapy); zna wybitne postacie życia politycznego, gospodarczego i wojskowego; dostrzega rolę Polski i Polaków w dziejach;
dobry (4)	Uczeń potrafi: dokonać analizy źródeł historycznych oraz społecznych; porównywać informacje i wartościować je w celu wyjaśnienia problemu; dokonać syntezy i analizy tematycznej; formułować wnioski i własne oceny; opisać wydarzenia ukazując związki między faktami; wskazać przyczyny, następstwa i skutki wydarzeń i zależności między nimi; ukazać różne aspekty procesu historycznego oraz społecznego (polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne); analizować tempo zmian i ich wpływ na przebieg procesów światowych; stawiać pytania i szukać na nie odpowiedzi.
bardzo dobry (5)	Uczeń potrafi samodzielnie przedstawić i ocenić wybrane problemy historyczne i społeczne; przedstawić najważniejsze informacje oraz opinie (oceny) różniące się między sobą, formułować wnioski i własną ocenę; uzasadnić swoje stanowisko, ocenić przydatność źródeł do rekonstrukcji wydarzeń historycznych, rozwijać umiejętności korelacji międzyprzedmiotowej (historia, hit, wos, religia, etyka, język polski)
celujący (6)	Uczeń: opanował wymagania edukacyjne na niższe oceny szkolne (2-5); jest wybitnie kreatywny i zaangażowany w proces dydaktyczny oraz samorozwój; chętnie wykonuje prace dodatkowe w zakresie przedmiotu; może również reprezentować szkołę w konkursach, olimpiadach, turniejach przedmiotowych oraz tematycznych

Działy	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową...” MEiN Dział nr XIV-XXIII Uczeń:
XIV. ODKRYCIA GEOGRAFICZNE I EUROPEJSKIE DOBY NOWOŻYTNEJ	1. charakteryzuje przyczyny, przebiegu i skutki wypraw odkrywczych 2. opisuje udział poszczególnych państw europejskich w podziale Nowego Świata w XVI–XVIII wieku 3. wyjaśnia wpływ wielkich odkryć geograficznych na społeczeństwo, gospodarkę i kulturę Europy oraz obszarów pozaeuropejskich
XV. CZASY RENESANSU	1. wyjaśnia prądy ideowe epoki 2. rozpoznaje dokonania twórców renesansowych w dziedzinie kultury 3. charakteryzuje sztukę renesansową
XVI. REFORMACJA I JEJ SKUTKI	1. wyjaśnia religijne, polityczne, gospodarcze, społeczne, kulturowe uwarunkowania i następstwa reformacji, opisując jej główne nurty i postaci 2. wyjaśnia rolę soboru trydenckiego i różnych aspektów reformy Kościoła katolickiego 3. opisuje mapę polityczną i wyznaniową Europy w XVI wieku i miejsce Rzeczypospolitej na niej

XVII. EUROPA W XVI-XVII WIEKU	1. przedstawia drogę do nowego modelu monarchii europejskich w epoce nowożytnej, z uwzględnieniem charakterystyki i oceny absolutyzmu francuskiego 2. charakteryzuje konflikty polityczne w Europie, z uwzględnieniem ekspansji tureckiej i charakteru wojny trzydziestoletniej 3. porównuje ewolucję ustroju Francji i Anglii w XVII wieku 4. opisuje przemiany w kulturze europejskiej w XVII wieku
XVIII. PAŃSTWO POLSKO-LITEWSKIE W CZASACH OSTATNICH JAGIELLONÓW	1. opisuje zmiany terytorialne państwa polsko-litewskiego i charakteryzuje jego stosunki z sąsiadami w XVI wieku 2. wyjaśnia funkcjonowanie najważniejszych instytucji życia politycznego w XVI-wiecznej Polsce i ocenia funkcjonowanie demokracji szlacheckiej; 3. omawia polską specyfikę w zakresie rozwiązań ustrojowych, struktury społecznej i modelu życia gospodarczego (gospodarka folwarczno-pańszczyzniana) na tle europejskim 4. przedstawia sytuację wyznaniową na ziemiach państwa polsko-litewskiego w XVI wieku na tle wojen religijnych, trwających na skutek reformacji na Zachodzie
XIX. POWSTANIE RZECZYPOSPOLITEJ OBOJGA NARODÓW	1. wyjaśnia przyczyny, okoliczności i następstwa zawarcia unii realnej między Koroną a Litwą 2. charakteryzuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów w świetle postanowień unii lubelskiej 3. opisuje strukturę terytorialną i ludnościową Rzeczypospolitej Obojga Narodów 4. wyjaśnia prawne i kulturowe podstawy tolerancji religijnej na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI wieku
XX. PIERWSZE WOLNE ELEKCJE I ICH NASTĘPSTWA	1. opisuje okoliczności, zasady, przebieg i następstwa pierwszych wolnych elekcji, z uwzględnieniem artykułów henrykowskich i pacta conventa 2. charakteryzuje działania Stefana Batorego w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej 3. zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów państwa polsko-litewskiego w XVI wieku, z wydarzeniami europejskimi
XXI. RENEZANS W POLSCE	1. charakteryzuje kulturowe korzenie oraz dorobek polskiej myśli politycznej doby renesansu 2. rozpoznaje dokonania twórców polskiego odrodzenia w dziedzinie kultury (z uwzględnieniem kultury politycznej, odwołującej się do Arystotelesa i Cyserona).
XXII. POLITYKA WEWNĘTRZNA I ZAGRANICZNA RZECZYPOSPOLITEJ OBOJGA NARODÓW	1. omawia konflikty wewnętrzne i zewnętrzne Rzeczypospolitej Obojga Narodów w okresie panowania Wazów 2. opisuje sytuację wewnętrzną i położenie międzynarodowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1669–1696 3. ocenia znaczenie bitwy pod Wiedniem dla losów Rzeczypospolitej Obojga Narodów i Europy 4. charakteryzuje zmiany granic Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII wieku 5. zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów Rzeczypospolitej Obojga Narodów i Europy i świata w XVII wieku
XXIII. USTRÓJ, SPOŁECZEŃSTWO I KULTURA RZECZYPOSPOLITEJ OBOJGA NARODÓW W XVII WIEKU	1. opisuje proces oligarchizacji życia politycznego Rzeczypospolitej Obojga Narodów, uwzględniając wpływy obce, liberum veto i rokosze 2. wyjaśnia przyczyny kryzysów wewnętrznych oraz załamania gospodarczego Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII wieku 3. ocenia polską specyfikę w zakresie rozwiązań ustrojowych, struktury społecznej i modelu życia gospodarczego, na tle europejskim w XVII wieku; 4. rozpoznaje dokonania twórców epoki baroku powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów 5. charakteryzuje atrakcyjność kulturową Rzeczypospolitej dla ościennych narodów w XVII wieku.

<p align="center"><u>WYMAGANIA ROCZNE</u> - Zagadnienia z PP – Dział nr XIV-XXIII oraz - Zagadnienia z PP- Dział nr XXIV-XXXI</p>	
Działy	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową...” MEiN Dział nr XXIX-XXXI Uczeń:
XXIV.	1. charakteryzuje postęp techniczny i przemiany kapitalistyczne w Europie Zachodniej

EUROPA W DOBIE OŚWIECENIA	2. wyjaśnia główne idee oświecenia i rozpoznaje dokonania epoki w dziedzinie kultury 3. wyjaśnia związek między „wiekiem światła”, a rozwojem tajnych stowarzyszeń (masoneria, iluminaci, różokrzyżowcy) 4. charakteryzuje absolutyzm oświecony na przykładach państw sąsiadujących z Rzeczpospolitą Obojga Narodów 5. charakteryzuje proces modernizacji Rosji w XVIII wieku i rosyjską ideę imperium
XXV. REWOLUCJE W XVIII WIEKU	1. wyjaśnia genezę i charakteryzuje następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość 2. charakteryzuje ustrój Stanów Zjednoczonych Ameryki w świetle założeń konstytucji amerykańskiej 3. wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki rewolucji francuskiej (ze szczególnym uwzględnieniem rewolucyjnego programu stworzenia „nowej Francji” i „nowych Francuzów”) 4. ocenia znaczenie amerykańskiej wojny o niepodległość i rewolucji francuskiej z perspektywy politycznej, gospodarczej i społecznej 5. przedstawia wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych Ameryki
XXVI. RZECZYPOSPOLITA W XVIII WIEKU (OD CZASÓW SASKICH DO KONSTYTUCJI 3 MAJA)	1. opisuje i ocenia sytuację wewnętrzną oraz międzynarodową Rzeczypospolitej w czasach saskich 2. charakteryzuje politykę Rosji, Prus i Austrii wobec Rzeczypospolitej, wskazując przejawy osłabienia suwerenności państwa polskiego 3. przedstawia reformy z pierwszych lat panowania Stanisława Augusta 4. wyjaśnia przyczyny i przedstawia zasięg terytorialny pierwszego rozbioru Rzeczypospolitej 5. wyjaśnia okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego i przedstawia jego reformy, ze szczególnym uwzględnieniem postanowień Konstytucji 3 maja i Zarządzenia Wzajemnego Obojga Narodów
XXVII. UPADEK RZECZYPOSPOLITEJ (WOJNA Z ROSJĄ I POWSTANIE KOŚCIUSZKOWSKIE)	1. wyjaśnia wpływ konfederacji targowickiej na wybuch wojny z Rosją; charakteryzuje postawę pruskiego „sojusznika” Polski w 1792 roku 2. charakteryzuje przebieg powstania kościuszkowskiego, z uwzględnieniem roli jego przywódców 3. opisuje zasięg terytorialny drugiego i trzeciego rozbioru Rzeczypospolitej 4. przedstawia przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII wieku 5. charakteryzuje skutki zniszczenia Rzeczypospolitej dla kultury politycznej europejskiej oraz dla międzynarodowego ładu politycznego i gospodarczego w Europie 6. zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów Rzeczypospolitej w XVIII wieku z wydarzeniami w Europie i na świecie
XXVIII. KULTURA DOBY OŚWIECENIA W RZECZYPOSPOLITEJ	1. rozpoznaje dokonania przedstawicieli polskiego oświecenia w dziedzinie kultury 2. rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze zabytki architektury i sztuki doby oświecenia w Rzeczypospolitej 3. omawia rolę instytucji oświeceniowych (Komisja Edukacji Narodowej, Biblioteka Załuskich, teatr, czasopiśmiennictwo)
XXIX. EPOKA NAPOLEOŃSKA	1. charakteryzuje walkę Francji o dominację w Europie 2. przedstawia sukcesy i porażki wewnętrznej polityki Napoleona 3. przedstawia przykłady zaangażowania się Polaków po stronie Napoleona, z uwzględnieniem Legionów Polskich we Włoszech 4. charakteryzuje genezę, ustrój i dzieje Księstwa Warszawskiego 5. ocenia znaczenie epoki napoleońskiej dla losów Francji i Europy
XXX. EUROPA I ŚWIAT PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM	1. przedstawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy i świata, z uwzględnieniem podziału ziem polskich; 2. opisuje funkcjonowanie systemu wiedeńskiego i charakteryzuje próby jego podważenia; 3. przedstawia przebieg rewolucji przemysłowej w Europie i Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz wskazuje jej najważniejsze konsekwencje społeczno-gospodarcze; 4. omawia najważniejsze prądy kulturowe oraz nurty ideowe w I połowie XIX wieku, uwzględniając ich przedstawicieli; 5. wyjaśnia genezę i skutki Wiosny Ludów; 6. charakteryzuje wojnę krymską i jej następstwa.
XXXI. ZIEMIE POLSKIE	1. charakteryzuje sytuację polityczną, społeczno-gospodarczą i kulturową Królestwa Polskiego, ziem zabranych, zaboru pruskiego i austriackiego 2. wyjaśnia genezę powstania listopadowego i opisuje jego następstwa 3. opisuje działania władz powstańczych, charakter toczonych walk oraz międzynarodową reakcję na powstanie

I ICH MIESZKAŃCY W LATACH 1815-1848	4. wyjaśnia okoliczności wybuchu powstania krakowskiego i opisuje jego skutki, z uwzględnieniem tzw. rabacji galicyjskiej; 5. opisuje następstwa Wiosny Ludów na ziemiach polskich i przedstawia udział Polaków w Wiośnie Ludów w Europie 6. charakteryzuje różnice między klasycyzmem i romantyzmem 7. rozpoznaje i charakteryzuje dorobek kultury polskiej w I połowie XIX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem romantycznego mesjanizmu
--	---

Uwaga: W toku edukacji realizowane będzie dostosowanie wymagań dla uczniów, stosownie do zaleceń zawartych w opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

FORMA SPRAWDZENIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW	BADANE KOMPETENCJE UCZNIÓW	UWAGI - dla uczniów z dysfunkcjami
Wypowiedź ustna.	- przeprowadzana na lekcjach bieżących i powtórzeniowych, - sprawdza wiedzę i umiejętności w zakresie przewidzianym Podstawą Programową oraz wymaganiami edukacyjnymi - obejmuje zakres materiału dotyczący całości przerabianego aktualnie działu tematycznego,	- wypowiedź w prostej formie i w ograniczonym zakresie - materiał dzielony na mniejsze części
Wypracowania pisemne: - testy tematyczne, - pisemne prace przekrojowe (sprawdziany), - krótkie kartkówki	- sprawdzają znajomość treści programowych z kolejnych działów tematycznych, - kontrolują stopień opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu, - określają umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie, z uwzględnieniem własnych przemyśleń, opinii i sądów, - zapowiadane tydzień wcześniej wraz ze stosowną adnotacją w dzienniku elektronicznym,	- wydłużony czas pracy lub ograniczona liczba pytań
Prace pisemne oparte o analizę różnorodnych źródeł – tematyczne ćwiczenia dydaktyczne, z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania	- sprawdzają umiejętność pracy ucznia z materiałem źródłowym (np. tekst źródłowy, tabele, wykresy, schematy, materiał oglądowy), a w szczególności poprawną jego charakterystykę i interpretację oraz właściwe formułowanie odpowiedzi na dotyczące go pytania, - kontrolują biegłość rozumienia genezy, przebiegu i skutków wydarzeń historycznych; umiejętność logicznego formułowania wniosków oraz uzasadniania własnego stanowiska, - kontrola stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności poznanych na lekcjach i nabytych w toku pracy własnej oraz kontrola zdolności ich zastosowania do rozwiązywania zadań i ćwiczeń praktycznych	- wydłużony czas pracy i bez rywalizacji czasowej
Ocena aktywności podczas zajęć dydaktycznych.	- sprawdza zaangażowanie ucznia w przebieg procesu dydaktycznego podczas zajęć lekcyjnych (praca indywidualna pod kierunkiem nauczyciela oraz praca grupowa).	- ocena zaangażowania na lekcji
Samodzielna praca pozalekcyjna i pozaszkolna ucznia (projekt edukacyjny, prace domowe, referaty tematyczne, prezentacje multimedialne, portfolio, aktywność społeczna itd.)	- określają zdolność ucznia do samodzielnego i twórczego korzystania z różnych, pozaszkolnych źródeł informacji – w tym również środków masowego przekazu (radio, telewizja, prasa, internet) oraz środków multimedialnych, - oceniają zdolności ucznia w zakresie zastosowania przez niego wiedzy i umiejętności nabytych w toku procesu dydaktycznego oraz pozalekcyjnej i pozaszkolnej pracy własnej do realizacji konkretnych zadań praktycznych, - kontrolują poprawność sporządzania przypisów oraz bibliografii samodzielnej pracy pisemnej	- ocena aktywności w podejmowaniu jakichkolwiek prac dodatkowych, na poziomie indywidualnych możliwości ucznia
Udział w konkursach przedmiot. i tematycznych (szkolnych i pozaszkolnych).	- ocena pracy dodatkowej wykonanej przez ucznia w zakresie przewidzianym „Podstawą programową” MEN-u lub wykraczającej poza ten zakres, - reprezentowanie szkoły na zewnątrz	- ocenianie adekwatne do możliwości i zdolności ucznia

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

forma	uszczegółowienie
sprawdzian/test	<ul style="list-style-type: none">*sprawdzenie znajomości treści programowych z kolejnych działów tematycznych*kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu*umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie*zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem
kartkówka	<ul style="list-style-type: none">*sprawdzenie znajomości treści programowych z 3 ostatnich lekcji*kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu*umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie*może być niezapowiedziana
praca oparta o analizę źródeł	<ul style="list-style-type: none">*sprawdzenie umiejętności pracy ucznia z materiałem źródłowym (np. tekst źródłowy, tabele, wykresy, schematy, mapy), a w szczególności poprawną jego charakterystykę i interpretację oraz właściwe formułowanie odpowiedzi na dotyczące go pytania*kontrola biegłości rozumienia genezy, przebiegu i skutków wydarzeń historycznych; umiejętność logicznego formułowania wniosków oraz uzasadniania własnego stanowiska*kontrola stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności poznanych na lekcjach i nabytych w toku pracy własnej oraz kontrola zdolności ich zastosowania do rozwiązywania zadań i ćwiczeń praktycznych
odpowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none">* sprawdzenie wiedzy i umiejętności w zakresie przewidzianym P P oraz wymaganiami edukacyjnymi*obejmuje zakres materiału dotyczący całości przerabianego aktualnie działu tematycznego*przeprowadzana na lekcjach bieżących i powtórzeniowych

aktywność	*sprawdzenie zaangażowania ucznia w przebieg procesu dydaktycznego podczas zajęć lekcyjnych (praca indywidualna, pod kierunkiem nauczyciela, praca grupowa)
zadanie domowe/samodzielna praca pozalekcyjna	<p>*określenie zdolności ucznia do samodzielnego i twórczego korzystania z różnych, pozaszkolnych informacji oraz środków multimedialnych</p> <p>*ocena zdolności ucznia w zakresie zastosowania przez niego wiedzy i umiejętności nabytych w toku procesu dydaktycznego oraz pozalekcyjnej i pozaszkolnej pracy własnej</p>
udział w konkursach przedmiotowych i tematycznych	<p>*ocena pracy dodatkowej wykonanej przez ucznia w zakresie przewidzianym P P lub wykraczającej poza ten zakres</p> <p>*reprezentowanie szkoły na zewnątrz</p>